

Eurofedop napunio pedesetu

Eurofedop (Europska federacija zaposlenika u javnim službama) proslavio je 20. septembra 2016. pedesetogodišnjicu osnutka u gradu u kojem je i utemeljen 1966. godine – u Beču, u Austriji. Tijekom vremena organizacija je postala poznata prije svega po svojim radničkim vijećima. U suradnji s EZOM svake se godine održava zajednička konferencija Eurofedopa s članstvom u različitim europskim gradovima. Na konferencijama se razgovara o problemima koji pogađaju javne službe u Europi. Predstavnici organizacije na svečanoj su proslavi ugostili cijeli niz važnih gostiju u veličanstvenim prostorijama dvorca Hofburg. Govorili su bivši austrijski kancelar Wolfgang Schüssel (2000-2007), zatim Raf Chanterie, bivši zastupnik Europskog parlamenta (1981-1999) i član Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja te Fritz Neugebauer, predsjednik Eurofedopa (od 2002.). Na svečanoj proslavi EZU je zastupao njezin predsjednik Bartho Pronk.

Povodom svog pedesetogodišnjeg jubileja Eurofedop je izdao knjigu o povijesti te federacije. Generalni tajnik Eurofedopa Bert Van Caelenberg predstavio je knjigu i podsjetio članove i goste na istaknute članove i značajne aktivnosti u povijesti

RIJEČ UREDNIKA

Dragi prijatelji,

*Nasilje na radnom mjestu? "Toga kod nas nema!" najčešća je reakcija kad se započne razgovor na tu temu. Aktualno istraživanje, međutim, pokazuje da u Europi poduzeća jako potcjenjuju rizik diskriminacije po pitanju starosne dobi, spola ili etničkog podrijetla. Dvije trećine ispitanih poduzeća smatraju da su dobro zaštićeni mjera-
ma prevencije. A ipak znamo da je upravo nasilje na radnom mjestu postao važan i jedinstven fenomen. To nasilje poprima različite oblike – od fizičkog nasilja koje obuhvaća i seksualne prijestupe, pa sve do vrlo suptilnih verbalnih i neverbalnih oblika, a obuhvaća i strukturalnu diskrimi-*

naciju. To nasilje zahvaća i žene i muškarce, ali evidentno je da žene češće doživljavaju nasilje. Slučajevi nasilja na radnom mjestu često su tabu tema, a učestalo se pokušavaju ublažiti tako da ih se prikazuje kao emocionalni problem osobe koja je izložena nasilju. Žrtve nasilja, međutim, godinama nakon doživljenog nasilja imaju posljedice koje im ugrožavaju zdravlje jer je riječ o povredama u kojima im je narušeno dostojanstvo i integritet.

Posljedice nasilja ne osjeća samo pojedinac, one zahvaćaju i cijela poduzeća, a time i društvo jer nasilje narušava radnu klimu, loše utječe na produktivnost i uzrokuje znatne troškove za zdravstveno osiguranje. Zbog toga nam hitno treba senzibilizacija javnosti za slučajeve nasilja, ali i prestanak tabuiziranja takvih slučajeva! Nasilje na radnom mjestu nije privatna stvar nego je pitanje kulture poduzeća i dostojanstvenog rada. Pitanje je to kvalitete upravljanja za cijeli menadžment i velika zadaća za sve rukovoditelje u poduzećima i sindikatima.

*Sigrid Schraml
Generalna tajnica*

Počasni gosti na proslavi 50-godišnjeg jubileja FEDOP-a u bečkom Hofburgu. Prvi red s lijeva na desno: dr. Wolfgang Brandstetter (austrijski ministar pravosuđa), dr. Wolfgang Schüssel (bivši austrijski kancelar), Fritz Neugebauer (predsjednik Eurofedop-a), Bert Van Caelenberg (generalni tajnik Eurofedop-a), Annie Reynvoet (supruga Berta Van Caelenberga), Bartho Pronk (predsjednik EZE), dr. Norbert Schnedl (predsjednik FCG-a, financijski tajnik EZE), Karl Nehammer (generalni tajnik ÖAAB-a), dr. Wilhelm Gloss (financijski tajnik Eurofedop-a)

organizacije. Pritom je govorio i o budućnosti i potcrtao važnost njegovanja dobrih odnosa s institucijama Europske unije. Tom je prigodom spomenuo i principe koji su bili ključni za osnivanje organizacije i njezine članove, a to su kršćanska vjera i ideje koje je u svojoj enciklici *Rerum Novarum* (O novim stvarima) formulirao papa Lav XIII. Eurofedop je donio odluku da će u budućnosti snažnije podržavati pri jačanju njihovog sindikalnog rada članice iz srednje i istočne Europe kao i iz zemalja zapadnog Balkana.

Bert Van Caelenberg ■

Članice EZE sudjeluju na konzultacijama Komisije uz Europski stup socijalnih prava

Europska komisija je zbog posljedica najveće ekonomske krize u posljednjih nekoliko desetljeća kao svoj prioritet istakla „Bolje povezanu i pravedniju ekonomsku i monetarnu uniju“. Komisija je definirala četiri područja u kojima je potrebno provesti dublju integraciju i veću konsolidaciju. Socijalna dimenzija postaje sve važnija u bolje povezanoj Europskoj uniji. Marianne Thyssen, povjerenica za zapošljavanje, socijalna pitanja, vještine i mobilnost radne snage predstavila je 8.marta „Europski stup socijalnih prava“ te s tim u vezi započela konzultacije.

Koja je svrha toga stupa?

Aktualni stup obuhvaća nacrt postojećeg socijalnog zakonodavstva, tzv. Acquisa na razini Europske unije. Cilj je tog stupa definirati cijeli niz vrlo važnih principa koji bi podržavali dobro funkcioniranje i pravednost tržišta rada i sisteme socijalne zaštite u pojedinim zemljama. Naš prijedlog nije nacrt novog zakona nego definira nova područja djelovanja europskim institucijama te predstavlja i dodatne benchmarks vrijednosti koje bi omogućile kvalitetnija mjerenja politika zapošljavanja i socijalnih pitanja. Naša inicijativa osim toga definira ključne principe i zajedničke vrijednosti.

Konzultacije

Konzultacije nam omogućuju da procijenimo važeće EU zakonodavstvo na području politike zapošljavanja i socijalnih pitanja i da onda definiramo postojeće deficite. Komisija želi čuti mišljenja o osnovnim postavkama stupa i želi saznati da li nacrt stupa odgovara novim trendovima i radnim obrascima prisutnim na tržištu rada. Predsjednik Komisije Juncker izjavio je: „Očekujem da socijalni partneri odigraju središnju ulogu u tom procesu“. Zbog toga je EZA odlučila pozvati sve svoje članice da se odazovu pozivu i uključe u konzultacije.

Članice EZE

Srpski sindikat **SS Bofos** naveo je nezaposlenost kao najhitniji prioritet politike zapošljavanja i socijalnih pitanja. Tehnološke inovacije i digitalizacija rada dovest će do gubitka radnih mjesta pa će doći do pritiska koji će rezultirati pogoršanjem socijalnih prava. **SS Bofos** ukazao je na činjenicu da se postojeći sistemi socijal-

nog osiguranja uopće ne mogu uskladiti s različitim novim oblicima rada. Postojeće norme nužno je aktualizirati i prilagoditi ih zahtjevima promijenjenog svijeta rada. Njemački model dualnog stručnog usavršavanja naveden je kao primjer dobre prakse jer mladim ljudima omogućuje da uz pohađanje više škole ili fakulteta steknu i kvalifikaciju vezanu uz stručnu praksu i praktična znanja. **SS Bofos** smatra da je socijalni dijalog vrlo kritično područje nove konvergencije u eurozoni. Kad postoji dobro razvijen socijalni dijalog, tada se uz pomoć njega mogu prevladati mnogi izazovi vezani uz zapošljavanje. Srpski predlagatelj preporučuje da se iz zemalja s tradicijom razvijenog socijalnog dijaloga prenesu primjeri dobre prakse u zemlje u kojima socijalni dijalog još nije dovoljno razvijen.

Udruženje kršćanskih umjetnika i umjetnica (**Association Christian Artists**) smatra da najveći prioritet na području politike zapošljavanja i socijalnih pitanja zaslužuju teme prisilne samostalnosti. Neki su radni odnosi takvi da ne uživaju baš nikakvu socijalnu zaštitu pa taj sindikat pozdravlja činjenicu da Komisija u tom radnom dokumentu priznaje postojanje velikog jaza u vrstama zaštite zaposlenika. Demografski razvoj, novi profili kompetencija i novi oblici zapošljavanja trendovi su koji će dovesti do velikih i dalekosežnih promjena. To ima za posledicu stvaranje pritiska na solidarnost koji je osnova naših socijalnih sistema. Osim toga postojeći sistemi obrazovanja ne prilagođavaju se novim kvalifikacijskim potrebama. Pojavljuju se i neki posve novi oblici samostalnog rada i zapošljavanja.

SS Bofos i Udruženje kršćanskih umjetnika i umjetnica postavljaju temeljno pitanje neprilagođenosti postojećeg zakonodavstva novim oblicima rada i zapošljavanja. Oni upozoravaju na potrebu novog defini-

ranja pojmova zaposlenika te definiranje kriterija i uvjeta prema kojima netko može uživati socijalna prava i zaštitu. Upravo zbog toga EZA pozdravlja činjenicu da je Europska komisija obradila to područje u radnom dokumentu za svoje službe pod nazivom „Key economic, employment and social trends behind a European Pillar of social rights“ (Ključni trendovi u ekonomiji, zapošljavanju i socijalnim politikama kao podloga europskog stupa socijalnih prava).

U dokument su već uključene neke preporuke belgijskog **CETa (Centre Européen du Travail)**. Te su preporuke rezultat europskih projekata za daljnje stručno usavršavanje i integraciju mladih zaposlenika s niskim stupnjem kvalifikacija:

- podrška integriranom obrazovanju koje objedinjuje praksu i teorijsko učenje
- podrška interaktivnom učenju koje uključuje praktične i neformalne vještine
- poboljšanje rezultata učenja praktikanata poticanjem prave suradnje između škola i poduzeća
- uvažavanje socijalne integracije na javnim natječajima kao teme koja je svugdje prisutna.

Ostale članice EZE još su u fazi izrade svojih očitovanja vezanih za konzultacije.

Esmeralda Van den Bosch ■

Novi putovi u sektoru njege starih i bolesnih: prevencija zdravlja za osoblje u njezi

Ogledni projekt s područja europske suradnje

Nakon dvogodišnjeg trajanja završen je u augustu 2016. godine projekt „Svijet rada 2020 – psihosocijalne posljedice promjena u strukturama rada u europskoj usporedbi – efikasni instrumenti za salutogenezu u poduzećima i organizacijama u području njege starih i bolesnih“ u kojem je kao jedan od partnera sudjelovala i EZA.

Rezultati istraživanja tog Erasmus-Plus-projekta predstavljeni su na završnoj konferenciji u Domu Nell Breuning u gradu Herzogenrathu u Njemačkoj koji je u sastavu EZE. Na tom projektu surađivale su organizacije iz Belgije, Njemačke, Estonije, Italije, Luxemburga, Poljske i Rumunjske kako bi proučile zdravlje djelatnika zaposlenih u stacionarnoj njezi.

„Ne smijemo nikako dopustiti da se djelatnici i djelatnice zaposlene u njezi slome zbog svog tereta. Jako je važno da za njih stvorimo atraktivne i zdrave radne uvjete“, izjavila je zastupnica Europskog parlamenta Sabine Verheyen, jedna od dvije pokroviteljice projekta. U projektu Svijet rada 2020 ciljano se prišlo proučavanju i rješavanju „izazovima prisutnim u njezi bolesnih i starih u projektu koji nadilazi nacionalne granice“, komentirala je ta EU zastupnica.

Tijekom projekta provedena je anketa o zdravstvenim rizicima i opterećenjima osoblja u njezi starih i bolesnih zaposlenih u raznim institucijama u šest zemalja koje su sudjelovale u projektu. Prikupljeni rezultati zatim su obrađeni u dotičnim institucijama te je na temelju njih izrađen obrazovni koncept. Cilj je tog obrazovnog koncepta bio bolja zaštita zdravlja djelatnika i djelatnica zaposlenih u njezi stariji i bolesnih i prevencija postojećih rizika. Između ostalog spomenuti su i oštećenja leđa i kralježnice te motoričkog aparata. Znanstvena su istraživanja pokazala da osoblje zaposleno u njezi starih i bolesnih često diže terete koji su teži od onih koje dižu zaposleni u građevinskoj industriji.

Istodobno su ti zaposlenici izloženi enormnim psiho-socijalnim pritiscima koji su dijelom posljedica stresa zbog premalog vremena za obavljanje njegovateljske djelatnosti, s jedne strane, a s druge strane posljedica su stalnog i svakodnevnog suočavanja s patnjom i umiranjem. Na konferenciji je predstavljen obrazovni koncept

Sudionici završne konferencije u augustu 2016. u domu Nell-Breuning-Haus (NBH) u Herzogenrathu / Njemačka
Fotografija: Axel Gauster, Copyright: 2016 Nell-Breuning-Haus, Herzogenrath

koji je koncipiran modularno pa se može koristiti u početnom obrazovanju osoblja u njezi, ali i koristiti za daljnje stručno obrazovanje zaposlenika u njezi. Taj je curriculum uspješno korišten tijekom projekta u dva obrazovna procesa kako bi se osiguralo da funkcionira u različitim uvjetima pojedinih europskih zemalja.

Stacionarna njega je vrlo važna, ali i zdravlje onih koji u njoj rade, istakla je ministrica za zdravlje, emancipaciju, njegu i stariju dob savezne pokrajine Sjeverno Porajnje-Westfalija, Barbara Steffens, koja je također bila pokroviteljica projekta. U toj pokrajini zabilježen je u novije doba porast onih koji žele raditi u toj struci, ali pritom je važno da ti zaposlenici i ostanu raditi u toj struci. Zbog toga je ključno učiniti to zanimanje atraktivnim.

Zdravlje osoblja zaposlenog u njezi ne može se poticati samo uz pomoć obrazovanja. Na taj se aspekt mislilo već u samim počecima projekta „Svijet rada 2020“. Vrlo su važni i okvirni uvjeti unutar kojih se ta njega pruža pa je zato jedan od rezultata projekta i katalog preporuka za socijalne partnere i odgovorne čimbenike u politici.

Dokument koji je najvećim dijelom izradila upravo EZA pokazuje na iskustvima stečenim iz prakse, a prikupljenima u projektu, u kojim se to područjima socijalni partneri trebaju posebno angažirati. Pri formulaciji i izradi kolektivnih igovora prije svega je stoga potrebno fokusirati se na radno vrijeme, ali i pokušati iznova definirati razinu naknade za takvu vrlo zahtjevnu djelatnost. Posebnu pozornost treba usmje-

riti na bolje usklađivanje privatnog i profesionalnog života, ali i na uvjete rada koji negativno utječu na zdravlje zaposlenih kao što je često povećan opseg posla. Projekt je pokazao da konkretne mjere i strategije za prevenciju opterećenja najbolje funkcioniraju kad ih se integrira u radnu svakodnevicu. Zato je važno da socijalni partneri dogovore radno vrijeme i vrijeme stanki tako da zaposlenici te stanke doista mogu i iskoristiti.

S političkog aspekta izazovi su prije svega na području financiranja njege starih i bolesnih i pitanja kako se i odakle financira naknada za njegu. Iskustva provedenog projekta pokazuju da su pitanja radnog vremena, radnih uvjeta i radnih procesa više uvjetovana financijskim mogućnostima nego faktorima koji utječu na poboljšanje zdravlja pružatelja njege.

Sve nas to međutim vodi i do osnovnog pitanja koliko je društvima u Europi stalo do njege starih i bolesnih.

Norbert Klein ■

EZA u centru znanstvenog istraživanja

U okviru magistarskog studija „Izvanškolsko obrazovanje“ postoji i smjer „Izvanškolsko obrazovanje odraslih“ na Sveučilištu Justus Liebig u Gießenu na kojem studiram. U okviru studija je i obavezna praksa od 4 tjedna koju sam obavila u augustu i septembru 2016. godine u Europskom centru za radnička pitanja. (EZA).

Moja je želja bila provesti kvalitativno znanstveno istraživanje. To mi je i omogućeno pa sam tako provela u djelo svoj istraživački projekt s nazivom „Interkulturno obrazovanje – jezik kao instrument socijalnog dijaloga na europskoj razini.“ Taj je znanstveno-istraživački projekt predložila EZA, a cilj je bio istražiti kako ponuda i korištenje nekog jezika uvjetuju učenje i uspjeh u učenju.

Istraživanje je obuhvaćalo pitanja o kriterijima izbora jezičnih kombinacija za organizatore seminara u okviru obrazovnog programa „Europski socijalni dijalog“ koji provodi EZA. U fokusu istraživanja bilo je i pitanje relevantnosti ponuđenih jezika za sudionike seminara.

U tu svrhu istražila sam jezične kombinacije korištene na seminarima i konferencijama tijekom obrazovne godine 2015./2016. Te sam podatke zatim provjeralo uz pomoć prethodno postavljenih hipoteza i onda sam ih interpretirala. Te su hipoteze glasile na primjer: „Za mene je kad donosim odluku o sudjelovanju na seminaru presudna tema, a ne jezična kombinacija“. Ili „Meni je presudan kriterij za sudjelovanje na seminaru da mi se ponudi moj materinski jezik“.

Podatke koje sam imala na raspolaganju usporedila sam s podacima iz prethodne godine što mi je omogućilo analizu u tom vremenskom razdoblju i kasniju interpretaciju. Srž mojeg istraživanja bili su intervjui koje sam vodila sa sedam predstavnika sindikalnih organizacija iz mreže EZA u okviru seminara „Iskoristimo obrazovanje za jačanje socijalnog dijaloga u Europi!“ koji je EZA provodila 2016. godine u septembru u Bad Honnefu u suradnji s Katoličkim institutom za socijalna pitanja. Cilj provedenih intervjua bio je saznati na temelju čega se u obrazovnim centrima odabiru jezici korišteni na konferencijama i seminarima. S tim u vezi zanimalo me pitanje u kojoj mjeri izbor ponuđenih

jezika ograničava nečije sudjelovanje na seminaru. Osim toga htjela sam istražiti da li se i u kojoj mjeri organizatori seminara uopće bave pitanjem jezičnih kombinacija, da li pritom imaju neki uobičajen obrazac kojim se služe i da li su spremni prilagoditi jezičnu ponudu jezičnim znanjima prijavljenih sudionika.

Provedeno ispitivanje pokazalo je da organizatori seminara načelno nisu orijentirani na neke pojedine određene jezike nego da su spremni ponuditi i sve ostale jezike na

Sandra Baum

seminarima koje organiziraju. Pritom se, međutim, kao prepreka pokazuje jedino određen financijski okvir. Istraživanje je pokazalo da uspješnost seminara ovisi i o suradnji s prevoditeljima, osobito u fazi pripreme seminara.

Analiza rezultata pokazala je nadalje da sudionici seminara pohađaju seminare i konferencije i kad se oni ne provode na njihovom materinskom jeziku. Također sam utvrdila da se jezici biraju s obzirom na temu, ali i uvažavajući jezike koje sudionici seminara navode na prijavnicima kao one na kojima mogu razgovarati. Osim toga utvrdila sam da se najviše navodi engleski jezik kao jezik komunikacije.

Za detaljniju analizu navedenih teza bit će potrebno provesti daljnje obuhvatnije istraživanje u kojem bih istražila i jezično usmjeravanje i mehanizme koji ga uvjetuju. Te bih rezultate kasnije provjerila i

istražila u svojoj magistarskoj radnji koju bih stavila na raspolaganje EZI.

Sandra Baum ■

IMPRESSUM

Izdavač

EZA

Europski centar za radnička pitanja
Johannes-Albers-Allee 2

53639 Königswinter

Tel. +49 - 22 23 - 29 98 - 0

Fax +49 - 22 23 - 29 98 - 22

E-mail adresa: eza@eza.org

www.eza.org

Redakcija

Sigrid Schraml (odg.),

Matthias Homey, Norbert Klein,

Victoria Znined

Dizajn i tisak

HellaDesign, Emmendingen

E-mail adresa: helladesign@web.de

Fotografije

EZA, Eurofedop, Axel Gauster

Izlazi

4 puta godišnje

Publikaciju financijski
podupire Europska unija